

SASKAŅOTO PASĀKUMU KOPUMA EEPLIANT3 ZIŅU LAPA

(Preču neatbilstības)
migla paceļas

Šī izdevuma tēmas:

Slikti sākotnējie rezultāti energomarķējuma (EM) pārbaudēm un dokumentu pārbaudēm saistībā ar ekodizaina (ED) informāciju.

Inovācijas saskaņotai pieejai: ekodizaina neatbilstību klasifikācija kopā ar ED/EM ADCO.

Enerģijas testēšanas laboratoriju apzināšana EEZ: plaisu mazināšana.

Kā tirgus uzraudzības iestādes (TUI) var uzlabot sadarbību ar muitas iestādēm?

Apgūtie izaicinājumi un mācības.

This project is funded
by the European Union

vores bureau

2019. gada jūnijā ES finansētais [saskaņoto pasākumu kopums EEPLIANT3](#) uzņēmās pastiprinātas starptautiskās atbilstības pārbaudes un virkni inovāciju, lai uzlabotu tirgus uzraudzību ar enerģiju saistītām precēm, kas tiek laistas vienotajā tirgū. Mēs apsolvām pārmaiņas, lai līdz 2050. gadam palīdzētu izpildīt daļu no ES klimata saistībām. Cik labi mēs pildām savus solījumus un cik lielu progresu esam panākuši pēc 30 mēnešu sadarbības?

Slikti energomarķējuma, dokumentu un interneta pārbauzu sākotnējie rezultāti

Līdz šim veiktās dokumentu un interneta pārbaudes atklāj drūmus neatbilstību rādītājus apskatītajām precēm.

Gaisa kondicionētāju un komforta ventilatoru gadījumā 108 dokumentu pārbaudēs (56 dalītie kondicionieri, 31 kanālu, 21 ventilators) 23 % energomarķējumu bija nepareizi (nepareizas vērtības), bet 49 % modeļiem bija datu lapas neatbilstības (iztrūkstošas vērtības, nepareiza secība), 69 % tehniskās dokumentācijas neatbilstības (trūkst datu) un 78 % CE deklarācijas neatbilstības (nav atsauces uz regulu un standartiem). Interneta veikalu pārbaudēs (470 interneta lapas) no 271 energomarķējuma 237 bija attēloti nepareizi, 190 gadījumos energomarķējuma nebija vispār un 179 gadījumos nebija datu lapas.

Tāpat veļas žāvētāju pārbaudes (104 dokumentu pārbaudes) atklāja energomarķējuma neatbilstības 18 % gadījumu. 53 % no 104 pārbaudītajiem modeļiem viss bija kārtībā ar datu lapu, 43 % ar CE deklarāciju un 28 % ar tehnisko dokumentāciju. Savukārt 436 interneta veikalu lapu pārbaudēs no 276 energomarķējumiem tikai 58 bija attēloti pareizi. 94 gadījumos marķējuma nebija vispār un 143 gadījumos nebija datu lapas.

96 ventilācijas iekārtu pārbaudēs tika secināts, ka 27 % šo preču ir kļūdas tehniskajā dokumentācijā vai datu lapā, kas var ietekmēt pirkšanas lēmumus. 60 interneta veikalos 75 % no 111 pārbaudītajām precēm tika atzīti par neatbilstošiem.

Ūdens sildītāju un karstā ūdens tvertņu dokumentu pārbauzu gala rezultāti vēl nav apkopotī, jo darbs vēl nav beidzies. Līdz šim 13 no 20 tvertnēm ir neatbilstošas saskaņā ar dokumentu pārbaudēm, 45 no 54 elektriskajiem ūdens sildītājiem un 22 no 24 siltumsūkņa ūdens sildītājiem TUI atzina par neatbilstošiem. Jau var secināt, ka lielākā daļa pārbaudīto preču neatbilst pēc vairākiem parametriem, lielākoties saistībā ar CE deklarāciju un ekodizaina informācijas prasībām.

Visām šīm precēm tiek pašreiz veikta testēšana laboratorijā.

Ekodizaina neatbilstību klasifikācija: no koncepcijas līdz inovācijai attiecīgajā jomā

Regulas (ES) 2019/1020 ieviešanai un pilnvaru īstenošanai tās piemērošanā vajadzētu būt proporcionālai un atbilstoši neatbilstības būtībai un ietekmei. Lai TUI varētu pildīt savus pienākumus arī ekodizaina pārbaudēs, EEPLIANT3 darbojas arī EM/EKOD ADCO grupās, lai izstrādātu jaunu riska klasifikācijas metodoloģiju neatbilstībām ekodizaina jomā. Pirmais pakāpeniskās procedūras projekts kopā ar pielāgotu vērtēšanas instrumentu ir gatavs izmēģinājumam attiecīgās EEPLIANT3 darba grupās.

Laboratoriju apzināšana enerģijas testēšanai EEZ: plaisu mazināšana

Verifikācijas testēšanas organizēšana un pasūtīšana ir tirgus uzraudzības pamata darbība. Pieeja akreditētām laboratorijām ar enerģiju saistītai testēšanai ir izaicinājums daudzām TUI. Līdz ar to dažas attīsta iekšējo testēšanas jaudu, bet dažas turpina cīnīties, lai atrastu atbilstoši kvalificētas komerciālas laboratorijas, kas ir pieejamas.

EEPLIANT3 veica divas aptaujas starp ES TUI un komerciālām laboratorijām EEZ, kas ir akreditētas ED/EM testēšanai, lai apzinātu laboratoriju kapacitāti. Aptaujas rezultāti saskan ar Komisijas Kopīgā pētniecības centra rezultātiem. Tie parāda, ka tikai dažām TUI ir verifikācijas līmeņa (līdzvērtīga EN17025) testēšanas iestādes, bet dažām dalībvalstīm to nav vispār vai ir tikai dažas laboratorijas, kas piemērotas jebkāda veida ED/EM testēšanai. Tādējādi daudzām TUI liels šķērslis ir pieeja atbilstoši kvalificētām laboratorijām (TUI vai komerciālām) visu preču testēšanai, uz kurām attiecas ekodizains un energomarķējums, lai sasniegtu pilnīgu atbilstības verifikāciju.

”

Ar sākotnējiem kapitālieguldījumiem nepietiek, lai novērstu plaisu starp ES TUI vajadzībām un reālo ED/EM testēšanas jaudu. Būs nepieciešamas ilgtspējīgas finansējuma plūsmas, lai nodrošinātu nepārtrauktu testēšanas pieredzi un uzturēšanu.

Rafael Guirado (FFII-LCOE-Spain), WP vadītājs

”

Sadarbības pastiprināšana ar muitas iestādēm

Pēdējie dati liecina, ka 2019. gadā 28,6 % muitas kontroļu tika atklātas nedrošas vai neatbilstošas preces. 98 % no tām tika apturēti uz ES dalībvalstu robežām.

E-komercijas izaugsme no pirmajām tiešās pirkšanas platformām līdz straujam tiešsaistes lietotu preču tirgus uzplaukumam un liels preču apjoms, kas ienāk ES no trešajām valstīm, nozīmē, ka robežu kontroles ir būtiskas, lai konstatētu un novērstu neatbilstošu un bīstamu preču ienākšanu ES.

Tāpēc **TUI sadarbība ar muitu var "mainīt spēles noteikumus"**. EEPLIANT3 veica **tiešsaistes aptauju un pēc tam intervēja ES Muitas iestādes** par EM/ED normatīvajiem aktiem.

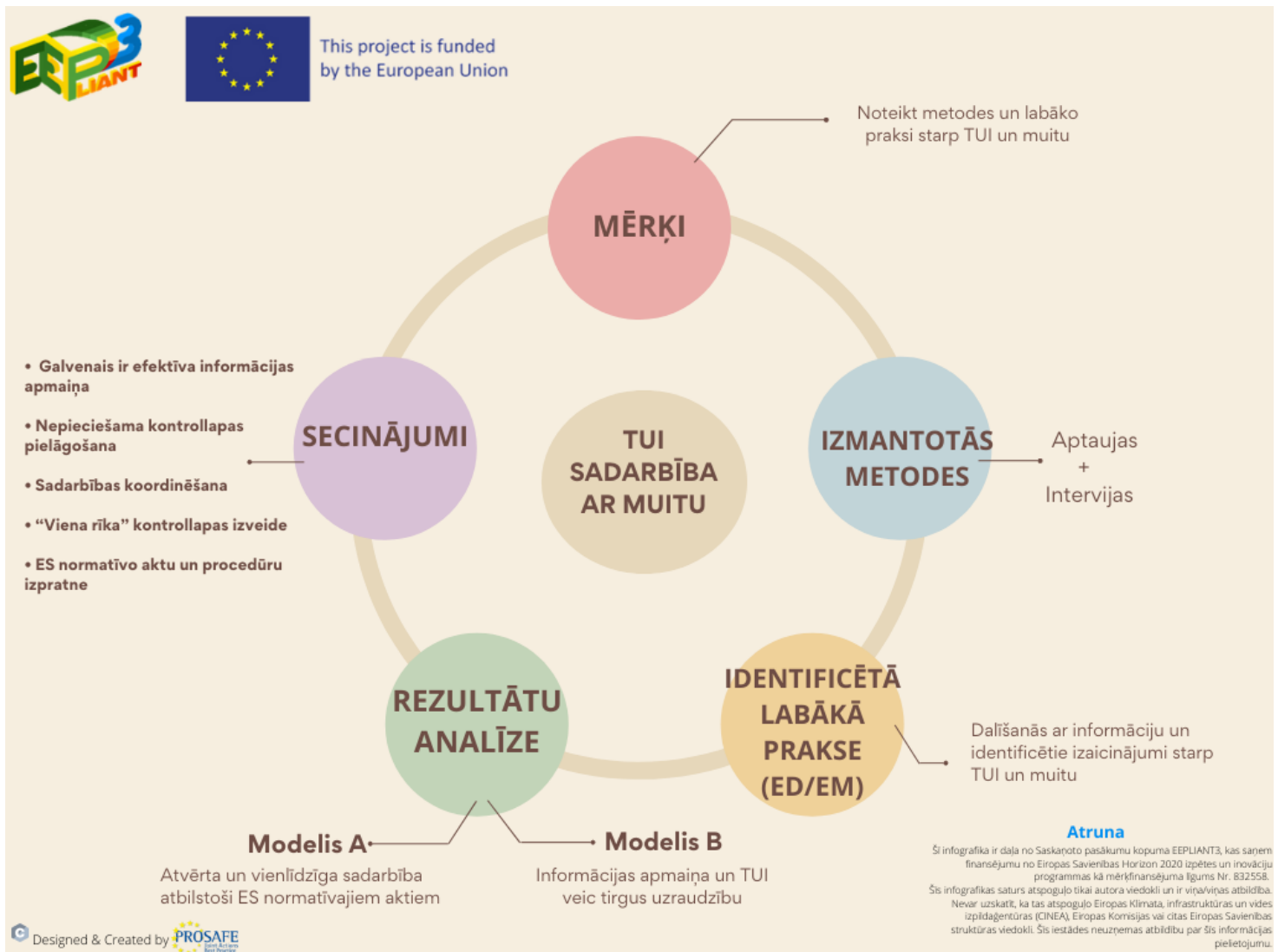
Mērķis bija noteikt pašreiz labāko praksi muitas pārbaudēs un sniegt ieteikumus sistemātiskas sadarbības izveidošanai, lai paaugstinātu kontroles līmeni ar enerģiju saistītām precēm.

Labā prakse sadarbībā ar muitas iestādēm

Rezultāti rāda, ka pašreiz sistemātiska sadarbība starp TUI un muitu EM/ED jomā ir sastopama ļoti reti. Neskatoties uz nacionālajām variācijām, tika identificēti šādi kopīgi labās prakses pasākumi:

- Atvērti komunikācijas kanāli un galveno kontaktpunktu noteikšana muitā ir panākumu faktori;
- Ir abpusēja nepieciešamība pēc kapacitātes palielināšanas un normatīvo aktu un procedūru izpratnes;
- TUI kā prioritāte ir jāizvirza muitas darbinieku izglītošana par EM/ED normatīvo aktu prasībām un attiecīgās preču grupas konkrētajām prasībām;
- "Viena-rīka" kontrollapas izveide ar visām formālajām prasībām var atvieglot darbu;
- Dalībvalstu vienotie sadarbības biroji var spēlēt galveno lomu kopīgu aktivitāšu koordinēšanai.

EEPLIANT3 izmēģinās, cik piemērota ir identificētā labākā prakse, darbā ar apgaismes ierīcēm.

Jaunu izaicinājumu uzņemšanās un jaunu zināšanu un iemaņu iegūšana

Pirmā projekta īstenošanas fāze ietvēra dažādu izaicinājumu analīzi un procesā iegūtās mācības. Kad tiek izmantoti **vedie digitālie rīki**, tiem ir tirgus uzraudzību pārveidojošs potenciāls, bet šie pasākumi ir pakļauti TUI ierobežotajiem resursiem un prioritātem. EEPLIANT3 mēģina mazināt plaisu, izstrādājot **IT rīku 4 elementu portfeli**, kas ietver:

- 1) Rīku informācijas augšupielādei ICSMS sistēmā (pamatojoties uz iepriekšējo darbu MSTyr15 un EEPLIANT2 projektu ietvaros);
- 2) Tīmekļa pārmeklētājs (*WebCrawler*);
- 3) Inovatīvs AI/Robotics projekts;
- 4) “Ātrās uzvaras” (t.i., mini projekti).

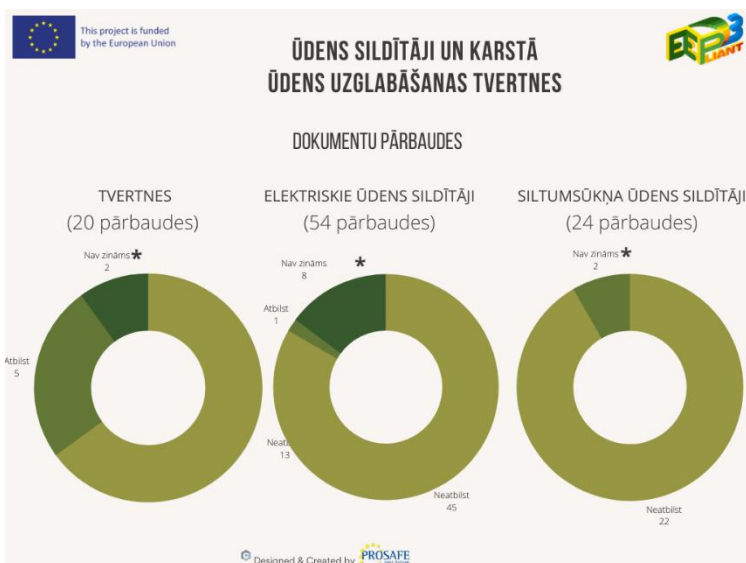
Tomēr investēšana šādu rīku izstrādē, neparūpējoties par ilgtspējību ar ilgtermiņa mitināšanu un uzturēšanu pēc projekta beigām, ir laika, naudas un resursu izniekošana. Pašreiz EEPLIANT3 mēģina noteikt un izpētīt visas šī jautājuma iespējas un risinājumus kopā ar Eiropas Komisiju un ES Preču atbilstības tīklu.

Zināšanu un pieredzes nepilnības, kas nepieciešamas atbilstības pārbažu veikšanai saskaņā ar formālajām EM/ED prasībām, mēdz ietekmēt tirgus uzraudzības efektivitāti.

EEPLIANT3 nāk palīgā ar dažādām tiešsaistes apmācībām un kopīgām vienādranga aktivitātēm, ieskaitot inovatīvu **pieredzes apmaiņas shēmu, kas sastāv no astoņām pielāgotām programmām**, kas izstrādātas sadarbībā ar ED/EM ADCO grupām.

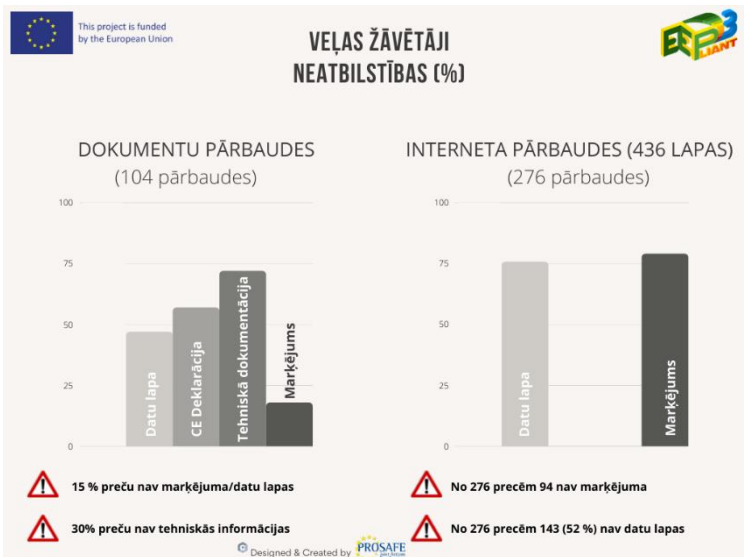
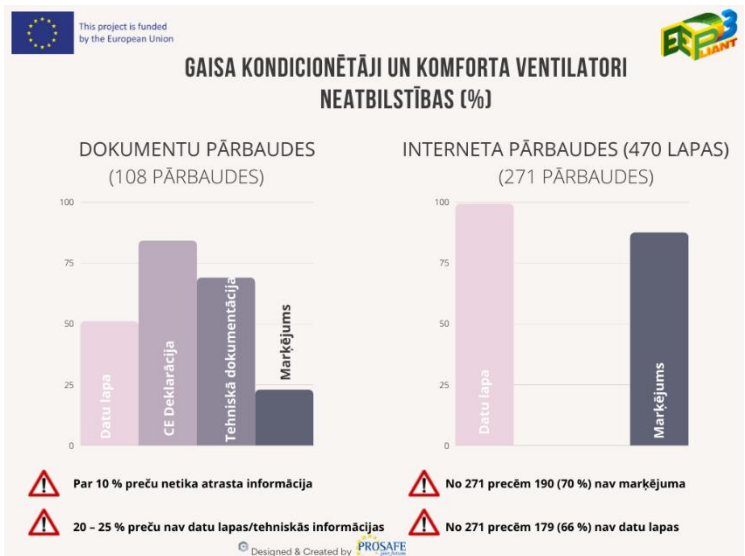
Sākotnējie rezultāti īsumā (#1)

Nav statistiski reprezentatīvi

Sākotnējie rezultāti īsumā (#2)

Nav statistiski reprezentatīvi

*‘Nav zināms’ nozīmē, ka pašreiz TUI nevar noformulēt viedokli par preces atbilstību - TUI ir pieprasījusi skaidrojumus vai papildu informāciju no attiecīgā komersanta (darbs vēl notiek)

Atruna

Šī ziņu lapa ir daļa no Saskaņoto pasākumu kopuma EEPLIANT3, kas saņem finansējumu no Eiropas Savienības Horizon 2020 izpētes un inovāciju programmas kā mērķfinansējuma līgums Nr. 832558.

Šīs atskaites saturs atspoguļo tikai autora viedokli un ir viņa/viņas atbildība. Nevar uzskatīt, ka tas atspoguļo Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildāgentūras (CINEA), Eiropas Komisijas vai citas Eiropas Savienības struktūras viedokli. Šīs iestādes neuzņemas atbildību par šīs informācijas pielietojumu.